

Sygn. akt VI Ka 129/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska (spr.)

Sędziowie SO Andrzej Wieja

SO Tomasz Skowron

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r.

sprawy **D. Ł.**

oskarżonego z art. 279 § 1 kk w związku z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji, wniesionej przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 4 grudnia 2013 r. sygn. akt II K 993/13

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego D. Ł. w ten sposób, że na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszca na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. Ś. kwotę 516, 60 zł w tym 96, 60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 129/14

UZASADNIENIE

D. Ł. został oskarżony o to, że:

w nocy 11 lutego 2013 roku w N., działając wspólnie i w porozumieniu z M. S. i M. C., po uprzednim wyważeniu drzwi wejściowych do sklepu spożywczego przy ulicy (...), dostał się do jego wnętrza, skąd zabrał w celu przywłaszczenia kasetkę z pieniędzmi w kwocie 1428 zł na szkodę J. B., przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Bolesławcu z dnia 18.04.2008 roku, sygn. VI K 139/08 za czyn z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w części w okresie od 26.04.2011r. do 16.11.2011r. i w ciągu 5-ciu lat od odbycia tej kary

tj. czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu wyrokiem z dnia 4 grudnia 2013r., sygn. akt II K 993/13:

1. uznał oskarżonego D. Ł. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. Ś. kwotę 420zł (czterysta dwadzieścia złotych) plus dalsze 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i 60/100) tytułem podatku VAT w związku z nie opłaconą pomocą prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu.

Apelację od tego wyroku wywiódł zarówno oskarżony, jak i jego obrońca.

Obrońca oskarżonego na za zasadzie art. 425 § 1 i § 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył wyżej rzeczony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego.

Powołując się na art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażącą niewspółmierność (surowość) wymierzonej oskarżonemu kary na skutek niedostatecznego uwzględnienia przez Sąd Rejonowy okoliczności łagodzących.

Stawiając powyższy zarzut, obrońca oskarżonego na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Chociaż D. Ł. we wstępie złożonego środka odwoławczego wskazał, iż wyrok zaskarża w całości, to de facto ograniczył swoje zarzuty do surowości kary, która została wobec niego orzeczona bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Sformułowany przez oskarżonego zarzut dotyczył obrazy prawa materialnego, a to art. 4 § 1 k.p.k. przez nie zastosowanie przez Sąd dyrektyw art. 53 § 1 k.k., chociaż miał miejsce ciąg przestępstw, a nadto obrazę art. 69 § 1 i 70 § 1 k.k. przez niezastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Stawiając powyższe zarzuty, powołując się na art. 437 § 1 k.p.k. oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie mu kary 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat, oddanie skazanego pod dozór kuratora i zobowiązanie go do znalezienia pracy w okresie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego oraz częściowo apelacja oskarżonego – w zakresie, w jakim dotyczyła zarzutu rażącej surowości wymierzonej kary – były zasadne.

Na wstępie stwierdzić należy, iż ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny oraz wina i sprawstwo przypisanego oskarżonemu czynu nie były kwestionowane we wniesionych środkach zaskarżenia. D. Ł. zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i przed sądem, przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Wyjaśnienia, które złożył w charakterze podejrzanego, podtrzymał w całości na rozprawie.

Dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia odnośnie przypisanego D. Ł. przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. zostały poczynione prawidłowo, zgodnie ze zgromadzonym i ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym, a ocena dowodów była trafna i zgodna z wymogami określonymi w art. 7 k.p.k. Sąd I instancji wskazał dowody, na których oparł ustalenia faktyczne będące podstawą rozstrzygnięcia oraz należycie umotywował ocenę tych dowodów. Sąd Odwoławczy, biorąc pod uwagę kierunek i granice zaskarżenia, jest zwolniony od obowiązku przeprowadzania szczegółowej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie i może poprzestać na odwołaniu się do rozważań

zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, jako że w pełni realizuje ono wymogi określone w art. 424 § 1 k.p.k., a sami skarżący ustaleń i ocen tych nie kwestionują (por. wyrok SN z dnia 13 grudnia 2007 r., V KK 177/07, LEX nr 354289).

Zastrzeżeń Sądu Okręgowego – w kontekście dyrektyw określonych w art. 53 k.k. – nie budzi wymiar kary orzeczonej wobec D. Ł.. Kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności zastała orzeczona w dolnych granicach ustawowego zagrożenia za czyn z art. 279 § 1 k.k., mimo iż oskarżony dopuścił się jego popełnienia w warunkach recydywy zwykłej (art. 64 § 1 k.k.). W świetle całokształtu okoliczności sprawy, tak dotyczących przypisanego oskarżonemu czynu, jak i stopnia winy oraz tych, które charakteryzują jego samego, w żadnej mierze nie można uznać tej kary za rażąco niewspółmiernej. Sąd I instancji prawidłowo wyeksponował wszystkie okoliczności, które miały wpływ na wymiar tej kary, słusznie wskazując zwłaszcza na przemyślane i zuchwałe działanie oskarżonego, motywowane chęcią szybkiego i łatwego wzbogacenia się, które stanowiły o wysokim stopniu winy oskarżonego i znacznym stopniu społecznej szkodliwości popełnionego przez niego występku. Sąd Rejonowy przy wymiarze kary trafnie uwzględnił także działanie oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 k.k., popełnienie przestępstwa w okresie próby po warunkowym zwolnieniu z reszty kary i jego uprzednią karalność. Jedyną okolicznością przemawiającą na korzyść oskarżonego, na jaką wskazał Sąd Rejonowy, było przyznanie się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W tych realiach wymierzona mu karę pozbawienia wolności należało uznać za sprawiedliwą, spełniającą jednocześnie cele prewencji indywidualnej i ogólnej. Wbrew zatem twierdzeniom oskarżonego, nie można zarzucić Sądowi I instancji naruszenia dyrektywy art. 4 k.p.k., gdyż Sąd ten – co znajduje wyraz w pisemnych motywach rozstrzygnięcia – wziął pod uwagę okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego.

Za chybiony uznać należy także zarzut oskarżonego dotyczący obrazy prawa materialnego przez nie zastosowanie przez Sąd Rejonowy dyrektywy z art. 53 § 1 k.k., gdy miał miejsce ciąg przestępstw. Po pierwsze wyrok w niniejszej sprawie dotyczył tylko jednego czynu, nie było zatem możliwe wydanie orzeczenia w trybie art. 91 k.k. Po drugie ze względu na treść regulacji z art. 53 § 1 k.k., który nie jest przepisem o charakterze bezwzględnym, nie można w stosunku do niego skutecznie podnosić zarzutu obrazy prawa materialnego (por. postanowienie SN z dnia 22 października 2013r., V KK 296/13, LEX nr 1388604 oraz postanowienie SN z dnia 16 stycznia 2013r., II KK 56/12, LEX nr 1288663).

Z tych samych przyczyn nietrafny był również podniesiony przez oskarżonego zarzut obrazy przepisów art. 69 § 1 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. poprzez niezastosowanie wobec niego warunkowego zawieszenia wykonania kary. Aby bowiem doszło do naruszenia normy prawa karnego materialnego, norma ta powinna zawierać obowiązek określonego postąpienia przez sąd. Dopiero w przypadku, gdy sąd nie zastosuje się do zawartego w niej nakazu lub postąpi wbrew zakazowi, mamy do czynienia z obrażą prawa materialnego. Z kolei instytucje zawarte w przepisie art. 53 k.k., jak i przepisie art. 69 § 1 k.k., mają charakter fakultatywny. To oznacza, że skoro ustawa stwarza tylko możliwość zastosowania określonego przepisu prawa materialnego, to jego niezastosowanie lub zastosowanie nie stanowi obrazy prawa materialnego (wyrok SN z dnia 28 października 2008r., V KK 141/08, LEX nr 469416, por. także wyrok SN z dnia 15 stycznia 2008r., III KK 279/07 oraz postanowienie SN z dnia 7 października 2010r., II KK 246/10, LEX nr 844430).

Słuszne natomiast okazały się podniesione przez skarżących zarzuty dotyczące nie uwzględnienia przez Sąd I instancji w dostatecznym stopniu okoliczności mających wpływ na przyjęcie wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej, choć podkreślić należy, że o zmianie wyroku na korzyść oskarżonego zdecydowały w głównej mierze okoliczności ujawnione w toku postępowania odwoławczego. Sąd odwoławczy doszedł bowiem do przekonania, że w stosunku do oskarżonego istnieją podstawy do zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej mu kary pozbawienia wolności.

Podstawową przesłanką uzasadniającą stosowanie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary jest pozytywna prognoza, wyrażająca się w przekonaniu sądu, że sprawca wykona nałożone obowiązki próby i nie powróci do przestępstwa, a zatem wykonanie wymierzonej mu kary nie jest konieczne. O pozytywnej prognozie decyduje zaś całościowa ocena przesłanek wskazanych w art. 69 § 2 k.k., a mianowicie przede wszystkim postawy

sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowania się po popełnieniu przestępstwa.

Podstawą do przyjęcia odmiennej, aniżeli uczynił to Sąd Rejonowy, prognozy kryminologicznej wobec D. Ł., były wyjaśnienia złożone przez niego na rozprawie odwoławczej w dniu 24.06.2014r. Wynika z nich, iż oskarżony wyjechał do P., gdzie podjął zatrudnienie. Wraz ze swoją partnerką planuje usatkwować się i założyć rodzinę. Zerwał tym samym kontakt z kryminogennym środowiskiem, w którym przebywał, a podjęcie przez niego pracy zarobkowej jest ważnym krokiem na drodze w kierunku społecznie akceptowalnego stylu życia i przestrzegania obowiązującego porządku prawnego.

Zważywszy na obecną postawę oskarżonego i wskazane wyżej okoliczności stwierdzić należy, że wbrew ocenie Sądu I instancji, względem D. Ł. uzasadnione jest przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej, o której mowa w art. 69 § 1 k.k. Chociaż oskarżony był w przeszłości wielokrotnie karany, to podjęte przez niego kroki w kierunku zmiany dotychczasowego stylu życia pozwalają na domniemanie, iż D. Ł. nie dopuści się ponownie popełnienia czynu zabronionego. Czteroletni okres próby pozwoli zweryfikować poprawność postawionej wobec niego pozytywnej prognozy kryminologicznej, zaś realna groźba wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności wdroży oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego i zapobiegnie jego powrotowi do przestępstwa.

Natomiast podnoszona przez skarżących okoliczność, iż szkoda wyrządzona przestępstwem popełnionym m.in. przez D. Ł. została już naprawiona przez innego współoskarżonego, nie jest okolicznością, która miała znaczący wpływ na decyzję Sądu Odwoławczego, jako że nie była okolicznością dotyczącą oskarżonego w sposób bezpośredni.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., orzekł jak w pkt. I wyroku.

Przy rozpoznawaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę Sąd odwoławczy nie dopatrył się nadto podstaw do stosowania dyrektywy z art. 439 k.p.k. tudzież art. 440 k.p.k. Wobec powyższego, w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok – jako trafny i prawidłowy – został utrzymany w mocy (art. 437 § 1 k.p.k.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 Prawa o adwokaturze. Natomiast o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., mając na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego.